

**Multiculturalitatea etnică din Dobrogea, un model de conviețuire armonioasă
-proiect local-**

Dobrogea, regiunea dintre Dunăre și Marea Neagră, este un exemplu remarcabil de multiculturalitate etnică și religioasă. De-a lungul secolelor, diferite popoare au trăit împreună în această zonă, contribuind la o moștenire culturală bogată și diversă.

Având *o istorie a diversității*, încă din Antichitate, Dobrogea a fost un spațiu de întâlnire al diferitelor civilizații: traci, greci, romani, bizantini și otomani. După cucerirea otomană, regiunea a devenit un adevărat mozaic etnic, deoarece Imperiul Otoman a permis diferitelor comunități să-și păstreze obiceiurile, limba și credința. Astfel, alături de români, s-au stabilit aici turci, tătari, greci, italieni, armeni, evrei, bulgari, ruși lipoveni și alte etnii. Astăzi, Dobrogea este una dintre cele mai diverse regiuni ale României, cu o conviețuire pașnică între diferite grupuri etnice. Fiecare comunitate își păstrează obiceiurile și contribuie la identitatea regiunii:

- ♦ **Românii**, majoritari, au influențat cultura și limba oficială, păstrând tradiții precum colindele de iarnă și horele dobrogene.
- ♦ **Turcii și tătarii**, veniți în perioada otomană, au adus elemente specifice, precum gastronomia orientală și arhitectura moscheilor.
- ♦ **Grecii**, prezenți încă din Antichitate, au influențat viața economică și gastronomia locală, introducând preparate precum saramura și fructele de mare.
- ♦ **Bulgarii**, stabiliți în special în sudul Dobrogei, sunt cunoscuți pentru tradițiile agricole și sărbătorile legate de muncile câmpului.
- ♦ **Rușii lipoveni** și-au păstrat portul, limba și credința ortodoxă de rit vechi.

Dobrogea este **un model de armonie**, diversitatea etnică nu a dus la conflicte, ci la un schimb cultural benefic. Oamenii sărbătoresc împreună evenimentele importante, iar rețetele culinare, muzica și dansurile fiecărei comunități s-au împletit într-un patrimoniu comun. Această conviețuire armonioasă face din Dobrogea un spațiu unic în România și în Europa, unde trecutul și prezentul se împletesc într-o moștenire culturală deosebită.

Privind *Multiculturalitatea Dobrogei ca o lecție valoroasă despre respect, toleranță și unitate în diversitate*, am conceput Proiectul local „TRADIȚII DOBROGENE. MULTICULTURALITATE ETNICĂ”. Pentru desfășurarea activităților planificate în cadrul acestui proiect, am implicat cadrele didactice și preșcolarii din grădinițele Liceului „DIMITRIE CANTEMIR”- loc. Babadag, părinții preșcolarilor, dar și unele instituții existente pe raza localității noastre- biserici, moschee, muzee.

Scopul proiectului a vizat aspecte ce țin de cunoașterea tradițiilor locale, de incluziunea etniilor existente în raza localității noastre. În școlile și grădinițele orașului nostru învață copii de diferite etnii, astfel că, interacțiunea cu diverse culturi este inevitabilă. În acest sens, am gândit faptul că toți copiii care cunosc și respectă diversitatea culturală vor fi mai bine pregătiți pentru a interacționa pozitiv și constructiv cu ceilalți! Așadar, activitățile desfășurate au format o bază solidă pentru valori precum respectul reciproc, egalitatea și coeziunea socială!

Familiarizându-i pe copii cu specificul cultural al Dobrogei, aceștia își vor forma o identitate culturală solidă și un sentiment de apartenență la comunitatea lor locală. Vor înțelege mai bine rădăcinile culturale și istorice ale regiunii, ceea ce îi va ajuta să se simtă conectați cu zona în care trăiesc, dezvoltându-le mândria față de patrimoniul lor.



De asemenea, coexistând în cadrul multiculturalității Dobrogene, copiii pot descoperi diversitatea culturală, religioasă și lingvistică încă de la o vârstă preșcolară, dezvoltându-și capacitatea de a respecta diferențele și de a înțelege valoarea diversității. Acest lucru contribuie la crearea unei mentalități deschise, de acceptare și tolerante, care va rămâne cu ei și în viața de adult.

Totodată, activitățile despre cultura dobrogeană, cum ar fi jocurile tradiționale, dansurile, degustarea unor preparate specifice sau ascultarea poveștilor tradiționale, îi stimulează pe copii să fie curioși și să exploreze lumea din jurul lor. Încurajarea acestei curiozități îi va ajuta să-și dezvolte o atitudine activă față de învățare și cunoaștere, ceea ce este esențial pentru viitorul lor educațional. Participarea la activități de grup, în care copiii învață despre tradițiile altor culturi și interacționează prin jocuri de rol, dansuri sau alte activități specifice, le dezvoltă abilități sociale precum cooperarea, comunicarea și empatia. Înțelegând tradițiile altora, copiii își vor dezvolta capacitatea de a relaționa cu ceilalți și de a aprecia experiențele comune, consolidându-și astfel abilitățile de comunicare și înțelegere emoțională.

Proiectul a debutat cu activități dedicate zilei Dobrogei- 14 noiembrie, apoi, ne-am lăsat purtați de valurile dobrogene prin tradițiile fiecărei etnii, de la un port cultural, la altul.

Am organizat vizite la Moscheea turcească- conduși de imam (preotul musulman) învățând



cuvinte specifice, cunoscând aspecte specifice din cultura și religia islamică.

La Muzeul „Panaghia” au învățat despre influențele tătarești ce au marcat evoluția agricolă, port specific oriental, delicii culinare. Vizitele realizate au determinat desfășurarea a numeroase activități în sala de grupă.

S-au organizat **Ateliere de gastronomie tradițională**: preșcolarii au pregătit gustări simple inspirate din diferite culturi: Pite turcești (un fel de plăcinte cu brânză), plăcinte dobrogene cu brânză (tradiționale românești), Biscuiți grecești cu scorțișoară, au degustat măslinile și sucul de citrice, au preparat gustări



folosind ierburi aromatice, au degustat ceaiul turcesc, bacleavale și rahat.



ale femeilor tătare, au realizat „kokoshnik”.

Am învățat pași de **Dans și muzică tradițională** specificei fiecărei comunități: Hora dobrogeană (românească), dansuri tătarești energice, muzică și dansuri grecești, cu sunetul specific al bouzouki-ului.

La atelierele de **Costume tradiționale** s-au desfășurat activități de observare a costumelor tradiționale, s-au colorat și confecționat păpuși îmbrăcate în costume de diferite etnii: cămașa brodată românească, șalvari și fesuri turcești, baticurile colorate



Povestirile și legendele **multiculturale** au fost un altă activități interesante pentru copii: „Legenda mării” – o poveste grecească despre zeița Afrodita și valurile Mării Negre, Povesti tătărești despre curaj și onoare, Povestiri lipovenești despre viața pescarilor de pe Dunăre.



Proiectul s-a finalizat cu organizarea unui spectacol multicultural: „**Dobrogea – Tărâmul Prieteniei**”. Evenimentul festiv, organizat într-un decor specific, a debutat cu spectacolul „**Dobrogea, casa noastră**”, unde grupele mari au prezentat momente de dansuri și cântece dobrogene. Părinții au fost întâmpinați cu pâine și sare, așa cum e datina la români.



Copiii tuturor grupelor au prezentat scurte **momente artistice**: au defilat îmbrăcați în costume tradiționale specifice unor etnii, pe muzică specifică au prezentat diferite momente artistice. S-a prezentat fiecare etnie, cu elementele tradiționale care o caracterizează. Momentul de încheiere „**Împreună suntem Dobrogea!**” a fost marcat printr-o horă a etniilor în care copiii cântă un cântă și dansează pe muzică populară românească despre prietenie și unitate.



Toate aceste activități au avut rolul de a cunoaște în profunzime diversitatea credințelor, a obiceiurilor și a culturilor tuturor etniilor, cu scopul de a accepta diversitatea lumii înconjurătoare, de a cultiva respectul și toleranța față de diversitate. Totodată, preșcolarii își formează o identitate culturală solidă și un sentiment de apartenență la comunitatea locală, ceea ce îi va ajuta să se simtă conectați cu zona în care trăiesc.

Prof ed. timpurie Tarnaruțchi Marilena
Grădinița cu PP nr. 3-structură a Liceului „Dimitrie Cantemir” Babadag, județul Tulcea

